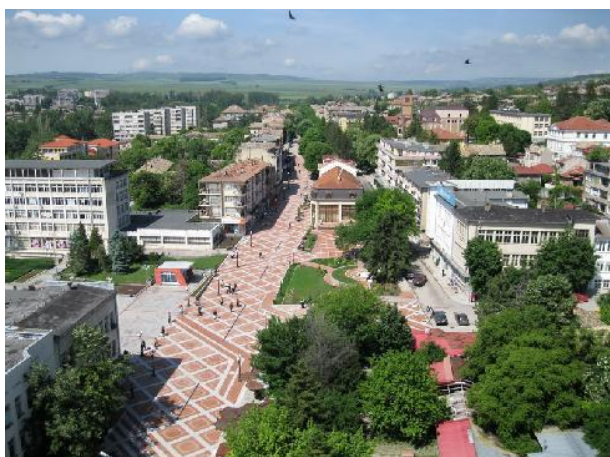

ДОКЛАД С РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНА
МЕЖДИННА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА
ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ 2014-2020 Г. НА
ОБЩИНА ПОПОВО ЗА ПЕРИОДА 01.01.2014-
31.12.2016 Г.

Юли 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ.....	1
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ.....	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ.....	3
УВОД.....	4
1. Нормативно основание за извършване на междинната оценка	4
2. Методика и организация на междинната оценка	5
I. ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО.....	8
1. Резултати от изпълнението на Приоритет 1. Развитие на местна икономика на основата на иновациите и подобрена енергийната ефективност, насърчаване на публично-частното партньорство и подобряване на инвестиционната активност	9
2. Резултати от изпълнението на Приоритет 2. Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество	11
3. Резултати от изпълнението на Приоритет 3. Повишаване качеството на образователната, социалната и здравната система в общината, промяна и стабилизиране на демографската динамика	13
4. Резултати от изпълнението на Приоритет 4. Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност.....	19
5. Резултати от изпълнението на Приоритет 5. Балансирано и интегрирано местно развитие на град Попово и селищната мрежа, укрепване на взаимовръзките между града и селата	22
6. Резултати от изпълнението на Приоритет 6. Укрепване на местния институционален капацитет за подобряване процеса на управление и ефективно усвояване на фондовете на ЕС	29
II. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ЦЕЛИ	33
III. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ.....	40
1. Финансова ефективност и ефикасност	40
2. Управление, мониторинг и наблюдение на Общинския план за развитие	44
3. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020	46
4. Предприети мерки за осигуряване на информация, публичност и партньорство на ОПР на община Попово	47
През периода 2014-2016 година прилагането на принципите за партньорство се изразяват и в участието на Община Попово в международен проект „Обща Европейска Памет за Миналото“, финансиран от Европейския съюз по програмата „Европа за гражданите“.	48
5. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Попово	48
6. Резултати от извършени оценки за периода 2014-2016 г.	50
IV. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СЪОТВЕТНИЯ ДОКУМЕНТ	51

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АСП	Агенция за социално подпомагане
ДБ/ЦБ	Държавен/централен бюджет
ДИ	Други източници (дарения, съфинансиране, фондове на други финансови инструменти)
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕС	Европейски съюз
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове на ЕС
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионалното развитие
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
НДЕФ	Национален доверителен екофонд
НПЕЕМЖС	Национална програма за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради
ОБ	Общински бюджет
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013 г.
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 г./2014-2020 г.
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.
ОПР	Общински план за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г./ „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013 г.
ОПРСР	Оперативна програма „Развитие на сектор рибарство“ 2007-2013 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 г./2014-2020
ОПТ	Оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013 г.
ОПТП	Оперативна програма „Техническа помощ“ 2007-2013
ОР	Основен ремонт
ПИП РУРР	Публично-инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г./2014-2020 г.
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
СИР	Североизточен район
СРМ	Свободни работни места
ФЕС	Фондове на Европейския съюз (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР)
ЦБ	Централен бюджет
ЧФФ	Частни фондове, фирми

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ

Фигура 1. Финансово изпълнение на приоритети от ОПР 2014-2020 г. до 2016 г.	42
Фигура 2. Основни източници на финансиране на ОПР 2014-2020 за 2016 г.	43

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1. Методика за качествена оценка на количествени показатели.....	9
Таблица 2. Изпълнение на Приоритет 1.....	10
Таблица 3. Изпълнение на Приоритет 2.....	11
Таблица 4. Изпълнение на Приоритет 3.....	14
Таблица 5. Изпълнение на Приоритет 4.....	19
Таблица 6. Изпълнение на Приоритет 5.....	22
Таблица 7. Изпълнение на Приоритет 6.....	30
Таблица 8. Матрица на индикаторите на Общинския план за развитие на община Попово през периода 2014-2020 г.....	34
Таблица 9. Ефективност на приоритетите в изпълнение на ОПР на община Попово за периода 2014-2020 г.	40

УВОД

Настоящият доклад представя резултатите от междинната оценка на Общинския план за развитие (ОПР) на община Попово 2014-2020 г. за периода 2014-2016 г. Изготвен е от „Институт за управление на програми и проекти“ ООД (Изпълнител) в съответствие с нормативните разпоредби, регулиращи провеждането на регионална политика в Република България и изискванията междинната оценка да се разработва от независима организация на Органа на изпълнение на ОПР на община Попово – Община Попово.

1. Нормативно основание за извършване на междинната оценка

Общинският план за развитие на община Попово за периода 2014-2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

В Закона за регионалното развитие, чл.33, ал.1 се регламентира извършването на междинна оценка към средата на периода на действие на документа. Съгласно чл.33, ал.2 от същия нормативен акт междинната оценка включва:

1. оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
2. оценка на степента на постигане на съответните цели;
3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

Настоящият междинен доклад представя резултатите от независима междинна оценка за изпълнението на Общинския план за развитие (ОПР) на община Попово 2014-2020 г., изготвена в изпълнение на нормативните изисквания на Закона за регионалното развитие (ЗРР), Правилника за прилагане Закона за регионалното развитие (ППЗРР) и с препоръчаната от МРРБ Методика за изготвяне на междинна оценка на областна стратегия за развитие.

Наблюдението и оценката на изпълнението на ОПР се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. От своя страна, резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на Общинския план за развитие и на регионалните планове за развитие служат като основа за наблюдението и оценката на

Областната стратегия за развитие, Регионалният план за развитие и съответно на Националната стратегия за регионално развитие (чл. 31, ал. 1 във връзка с чл. 9 от ЗРР).

Основната цел на настоящата оценка на ОПР на община Попово е да подпомогне цялостния процес по управление на ОПР и предостави препоръки за необходимостта от промяна на плановия документ, а също и да осигури информационен ресурс за повишаване ефективността и подобряване на координацията при неговата реализация.

Основните критерии, които са използвани при междинната оценка, са критериите за приложимост, обосноваване, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост.

2. Методика и организация на междинната оценка

Изготвянето на оценката премина през следните **последователни фази**:

1. Идентифициране на проблемната ситуация. Тук Изпълнителят избира методика от оценителни въпроси, по които да извърши оценката. На нейна база са идентифицирани информационните празноти, които следва да се запълнят, като се събере информация и се подложи на анализ. Крайният продукт – докладът с оценката ще съдейства при разработването на политиката за местно и регионално развитие, формулирането на определени коригиращи решения, планирането на последващи действия и др.;

2. Анализ на заинтересованите страни. Чрез идентифициране на оценителните въпроси се установи липсващото познание и се премина към втората фаза на оценката – анализ на заинтересованите лица, организации и институции.

3. Събиране на данни. Тук се включва събирането на първична и вторична информация чрез различни методи. След като бяха идентифицирани проблемните области екипът, изготвил Междинната оценка, подготви въпросници до ангажираните институции за набиране на входяща информация за изготвянето ѝ. По този начин се набави необходимата статистическа, фактологическа и финансова информация за оценките на общото въздействие, степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите и ефективността и ефикасността на използваните ресурси.

През тази фаза бяха **проучени** основно следните общински, регионални, областни, национални и европейски **документи**:

- Методически указания за разработване на национална стратегия за регионално развитие (2012–2022 г.), регионални планове за развитие на районите ниво 2 (2014–2020 г.), областни стратегии за развитие (2014–2020 г.), общински планове за развитие (2014–2020 г.); 2011 г. МРРБ;

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

- Методика за изготвяне на междинна оценка на областна стратегия за развитие, 2009 г. МРРБ;
- Методически указания на Министерство на регионалното развитие и благоустройство за актуализация на действащите стратегии и планове за регионално и местно развитие – 2009 г.;
- Стратегия „Европа 2020” на ЕС;
- Териториален дневен ред на ЕС 2020;
- Регламентите на ЕС за инструментите и правилата за финансиране на политиката за сближаване през периода 2014–2020 г.;
- Стратегическа рамка на Европейската комисия за периода 2014–2020 г.;
- Национална програма за развитие: България 2020;
- Национална концепция за пространствено развитие 2012–2025 г.;
- Оперативните програми за периода 2014–2020 г.;
- Националната стратегия за регионално развитие на България за периода 2012–2022 г.;
- Регионален план за развитие на Североизточен район за периода 2014–2020 г.;
- Областна стратегия за развитие на област Търговище за периода 2014–2020 г.;
- Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.;
- Планове, програми и стратегии на община Попово с хоризонт до 2020 г.;
- Справки, годишни доклади и отчети на Община Попово.

Други използвани **източници на информация** са както следва:

- ИСУН и ИСУН 2020 – Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България;
- Официални данни и статистическа информация от НСИ, ДБТ, ОДЗ, РИОСВ и други;
- Информация предоставена от дирекциите и отделите на Общинска администрация – Попово;
- Относимите и приложими нормативни и поднормативни актове;
- Интернет сайтове и портали: Община Попово, НСИ, АЗ, ОПОС, ОПАК, ОПРР, ОПРЧР, ОПРКБИ, ОПИК, ПРСР, ОПРСР и други.

4. Анализ и интерпретация на информацията. През тази фаза бе извършено обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация. Изготвена беше междинна оценка на ОПР, резултатите от която са описани в настоящия документ. За отговор на възникналите въпроси се потърси съдействието на Общинска администрация – Попово. Направените допълнения, коментари и забележки от страна на администрацията са взети под внимание и са включени в Междинната оценка.

5. Враждане на резултатите в политиката за местно и регионално развитие. Тук се включват дейностите по представяне на конкретни изводи и препоръки.

При изготвянето на оценката са използвани следните **подходи и методи**: **системен подход; аналитичен подход; логически подход; сравнителен подход; проучване; анализ и синтез; графичен метод.**

При изготвянето на междинната оценка на Общинския план за развитие на община Попово са приложени следните основни принципи:

- **Адекватност** – оценката изследва съответствието на постигнатите резултати с планираните нужди и очакванията на етапа планиране;
- **Релевантност** - като принцип покрива анализ на целите и тяхната адекватност на социално–икономическия контекст през оценявания период;
- **Ефикасност** – анализирана е връзката между използваните ресурси и постигнатите резултати и ефекти с постигнатите резултати по съответните приоритети, цели и мерки;
- **Ефективност** – анализът се концентрира върху оценка на приноса на приоритетните направления и цели за удовлетворяване на идентифицираните проблеми, очаквания и нужди;
- **Устойчивост на резултатите** – направена е преценка до каква степен може да се очаква, че постигнатите резултати и ефекти ще запазят своята устойчивост и ще имат дълготраен ефект върху жителите на общината.

Изпълнителят е извършил оценката на база на надеждни статистически, фактологически и финансови данни от официалните източници на информация и от собствено проучване.

В структурно отношение оценката следва залегналата последователност в ЗРР и ОПР.

I. ОЦЕНКА НА ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В тази част на доклада са обобщени резултатите от изпълнението на приоритетите, предвидени в Общинския план за развитие на община Попово през периода от 01.01.2014 г. до 31.12.2016 г. Следвана е структурата на ОПР - приоритети и специфични цели, като резултатите за изпълнението на конкретните проекти и дейности са въз основа на информацията, предоставена от дирекциите и отделите в Община Попово, външни институции и организации.

Поставената ВИЗИЯ за развитие в Общинския план за развитие на община Попово е:

Попово – динамично развиваща се община с модерна инфраструктура и конкурентноспособна икономика, висока степен на заетост и социална сигурност съхранено природно и културно наследство, качествена екологосъобразна среда за живеене, бизнес и отдиш.

Стратегическите цели за развитие на община Попово през периода 2014-2020 г. са:

1. Повишаване на инвестиционната активност чрез осигуряване на качествена базисна инфраструктура за конкурентноспособна икономика, природосъобразна и здравословна околна среда;
2. Съхраняване на природното и културното наследство и укрепване на местната идентичност, повишаване равнището на заетост и осигуряване на по-високо качество на живот на местното население;
3. Осигуряване на балансирано развитие на селищната мрежа в общината чрез укрепване на връзките град-село, диверсификация на икономическите дейности и благоустройство на населените места.

Общинският план за развитие на община Попово 2014-2020 г. е претърпял изменения, като е актуализиран с период 2015-2020 г. При реализирането на общата и стратегическите цели на ОПР в първоначалния вариант на стратегическата рамка са били предложени 7 приоритета, а в настоящия са 6. Основната разлика е обединяването на приоритети 5 и 6 от стария вариант в нов приоритет 5, а предишния седми приоритет вече е под номер 6. Променена е и индикативната финансова таблица, като бюджетът на приоритети 2 и 3 е

увеличен, а другите са леко редуцирани. В описанието на постигнатите резултати по-долу по цели и приоритети са представени новите 6 приоритета, тъй като те са актуални към момента. Включено е и изпълнението през 2014 г. тъй като тази година също попада в първоначалния вариант на ОПР, както и в програмния период 2014-2020 г.

Общинският план за развитие 2014-2020 г. е стратегическо надграждане на ОПР 2007-2013 г. На база изпълнението на ОПР в предходния период, както и на прогнозите в средносрочен план, може да се оцени, че планираните приоритети са значими и към настоящия момент.

Оценителят е приложил в работата си следната методика за качествена оценка на количествено измеримите показатели:

Таблица 1. Методика за качествена оценка на количествени показатели

Процентно съотношение изпълнение (в %)	Качествена оценка на изпълнението
0 (неизпълнение) - 15	лошо изпълнение
от 16 до 40	незадоволително изпълнение
от 41 до 60	добро изпълнение
от 61 до 80	много добро изпълнение
над 80	отлично изпълнение

Източник: Оценителска методика

1. Резултати от изпълнението на Приоритет 1. Развитие на местна икономика на основата на иновациите и подобрена енергийната ефективност, насърчаване на публично-частното партньорство и подобряване на инвестиционната активност

В изпълнение на този приоритет са реализирани значими дейности и проекти за повишаване на конкурентоспособността на местните предприятия. Представени са по-долу в табличен вид.

Таблица 2. Изпълнение на Приоритет 1

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
Общо Приоритет 1. Развитие на местна икономика на основата на иновациите и подобрена енергийната ефективност, насърчаване на публично-частното партньорство и подобряване на инвестиционната активност								9 055
1	Проекти за развитие на самостоятелен бизнес - 1 бр. проекти	ОПРЧР	Бизнес организации	X			Изпълнен	20
2	Проекти за повишаване на енергийната ефективност - 2 бр. подкрепени предприятия	ОПРКБИ	Бизнес организации	X	X		Изпълнен	3 586
3	Проекти за внедряване на иновации в предприятията - нови продукти и други - 1 бр. подкрепени предприятия	ОПРКБИ	Бизнес организации	X	X		Изпълнен	4 836
4	Проекти за подобряване на производствения капацитет - 1 бр. подкрепени предприятия	ОПИК	Бизнес организации			X	Текущ	613

Източник: ИСУН (<http://umispublic.government.bg/>), ИСУН 2020 (<http://2020.eufunds.bg/>)

Общото финансово изпълнение на приоритета в относителен дял от планираното до 2016 г. е **281%**. Това означава, че при същия темп на изпълнение до 2020 г. ще се достигнат **656%**. По тази причина изпълнението на приоритета може да се окаже като отлично и много над очакванията. Общият бюджет на изпълнението на приоритета е равен на **16%** от изпълнението на целия Общински план за развитие.

Тъй като местните предприятия са по-активни в търсенето на финансиране на дейности от Европейския съюз от прогнозираното, предложеният бюджет на дейността се оказва недостатъчен и бюджетът преизпълнен.

Следва да се отбележи, че за изследвания период са включени само проекти по процедура „Подобряване на производствения капацитет на МСП“ от ОПИК, а през 2016 г. се

публикуваха още процедури, предимно за иновации, които са договорени през 2017 г. с бенефициенти от община Попово.

С проекти по ОПРКБИ и ОПИК се отличават предприятията: „Десислава” ЕООД, "Чугунена арматура България“ АД, ЕТ "Пламяк - Пламян Георгиев".

2. Резултати от изпълнението на Приоритет 2. Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество

В изпълнение на тази цел са реализирани дейности и проекти, представени по-долу в табличен вид.

Таблица 3. Изпълнение на Приоритет 2

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
Общо Приоритет 2. Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество								6 192
1	Рехабилитация/реконструкция на общинска пътна мрежа: Път TGV 2134 – Славяново – Баба Тонка; Път TGV 1139 с. Ковачевец; Път TGV 1138 – Водица - Осиково; Път TGV 3145 /Ш-204 Ломци – Попово/ м. Маринкалъка; Път TGV 2124 – Садина – Люблен - Гърчиново; Път TGV 3126 – /Ломци – Садина – Люблен - Гърчиново/ откл. Помошица; Път TGV 2125 – Ломци – Еленово - Маково: от км. 0+000 до км.	Централен бюджет	Община Попово	X	X	X	Изпълнен	1 011
2	Рехабилитация/реконструкция на улична мрежа	Общински бюджет, Централен бюджет	Община Попово	X	X	X	Изпълнен	1 443
3	Проект "Реализация на инвестиционен проект във водния сектор на град Попово"	ОПОС	Община Попово	X	X		Изпълнен	226

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
4	Проект "Алтернативно водоснабдяване на група села от шахтов кладенец "Манастирца"	ПРСР	Община Попово	X	X		Изпълнен	2 051
5	Проект "Интегрирано водоснабдяване на група села от дълбок сондаж на помпена станция „Посабина"	ПРСР	Община Попово	X	X		Изпълнен	1 461

Източник: ИСУН (<http://umispublic.government.bg/>), ИСУН 2020 (<http://2020.eufunds.bg/>), Справка Проекти на ПРСР (<http://dfz.bg/bg/programa-za-razvitiie-na-selskite-raioni/-2007---2013/> и <http://dfz.bg/bg/prsr-2014-2020/prsr--2014-2020-pulic/>), Справка с други проекти на Община Попово, Бюджет на Община Попово: капиталови разходи за 2014, 2015 и 2016 г.

Общото финансово изпълнение на приоритета в относителен дял от планираното до 2016 г. е **43%**. Това означава, че при същият темп на изпълнение до 2020 г. ще се достигнат **101%**. По тази причина изпълнението на целта може да се окаже като отлично. Общият бюджет на изпълнението на приоритета е равен на **11%** от изпълнението на целия Общински план за развитие.

По специфични цели изпълнението на приоритета е представено по-долу.

Специфична цел 1: Развитие и модернизация на транспортната инфраструктура

Заложените мерки са насочени към доизграждане, реконструкция и рехабилитация на участъци от републиканската пътна мрежа, модернизация и рехабилитация на общинските пътища, устойчиво подобряване на експлоатационното състояние на уличната мрежа.

Община Попово е рехабилитирала приоритетно улици в гр. Попово и селата.

Рехабилитират се настилки в гр. Попово и от IV-то класна пътна мрежа на общината:

- Път TGV 3144 /III-4009, Д. Кабда – Априлово/ Марчино;
- Път TGV 1138 / TGV 1137, Водица-Цар Асен/ Водица - Осиково;
- Път TGV 2120 /III -202 Опака – Попово/ Гагово – Паламарца / TGV 1121;
- Път TGV 2120 /III -202 Опака – Попово/ Гагово – Паламарца / TGV 1121.

Специфична цел 2: Доизграждане и развитие на местната инфраструктура за опазване на околната среда

Целта е чрез подобряването и развитието на базисната инфраструктура Община Попово да създаде своята добавена стойност в процеса на изпълнение на националните политики, формулирани в Стратегия „България 2020“.

Основният проект, който е планирано да се изпълнява по тази цел, е **„Реализация на инвестиционен проект във водния сектор на град Попово“**, който е стартиран през м. май 2011 г., като средствата от 28 537 437 лв. под формата на 100 % БФП са договорени по ОП „Околна среда“ 2007-2013 г. Целта на проекта е да се доизгради градската канализационна и водопроводна мрежа на град Попово, да се изгради реагентно стопанство на ПСОВ Попово за осигуряване отстраняването на фосфор от отпадъчната вода и да се доизградят канализационни колектори II и III. Проектът е изпълнен частично, като е изготвен технически проект и след това е временно спрян. В момента се търси финансиране по новата Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020.

До 2015 г. са приключени два проекта по мярка 321 от Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г.”:

- „Алтернативно водоснабдяване на група села от шахтов кладенец „Манастирца“, включващ изграждане на водопровод, с дължина 26 583 м. с цел подобряване водоснабдяването в селата Манастирца, Горица, Долец, Бракница, Баба Тонка, Иванча и Берковски;
- „Интегрирано водоснабдяване на група села от дълбок сондаж на помпена станция „Посабина“, включващ изграждане на водопровод с дължина 13 251 м. с цел подобряване водоснабдяването в селата Ковачевец, Водица и Осиково.

3. Резултати от изпълнението на Приоритет 3. Повишаване качеството на образователната, социалната и здравната система в общината, промяна и стабилизиране на демографската динамика

В изпълнение на този приоритет са реализирани дейности и проекти, представени по-долу в табличен вид.

Таблица 4. Изпълнение на Приоритет 3

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
Общо Приоритет 3 Повишаване качеството на образователната, социалната и здравната система в общината, промяна и стабилизиране на демографската динамика								6 348
1	Проект "Подобряване на образователната инфраструктура на Професионална гимназия по селско стопанство "Никола Пушкарров" гр. Попово"	ОПРР 2014-2020	Община Попово	X	X		Изпълнен	1 290
2	Проекти на образователни институции	ОПРЧР	Училища, детски градини	X	X		Изпълнен	1 373
3	Дейности по ремонт на образователни институции	Общински бюджет	Община Попово	X	X	X	Изпълнен	69
4	Проекти по процедура "Ново работно място" - 2 бр.	ОПРЧР	Бизнес организации			X	Текущ	479
5	Проект "Грижа в семейна среда за независим живот на хора с увреждания и възрастни самотни лица"	ОПРЧР	Община Попово	X			Изпълнен	108
6	Проект "Подкрепа за достоен живот"	ОПРЧР	АСП, Община Попово	X			Изпълнен	330
7	Проект "Нови възможности за грижа"	ОПРЧР	АСП, Община Попово		X		Текущ	230
8	Проект "И аз имам семейство"	ОПРЧР	АСП, Община Попово	X			Изпълнен	276
9	Проект "ЦНСТ гр. Попово – За нашите деца"	ОПРЧР	Община Попово	X	X		Изпълнен	151
10	Проект "Социални услуги за достоен живот"	ОПРЧР	Община Попово			X	Текущ	500
11	Проект "Осигуряване на топъл обяд - Попово"	ОПРЧР	Община Попово			X	Текущ	73

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
	2016"							
12	Проект "Преодоляване на социалното изключване на лица с умствена изостаналост чрез създаване на Център за настаняване от семеен тип в община Попово"	ОПРЧР	Община Попово	X	X		Изпълнен	131
13	Проект "Осигуряване на ефективна социална инфраструктура в община Попово чрез изграждане на ЦНСТ"	ОПРР 2007-2013	Община Попово	X			Изпълнен	754
14	Проект "Подкрепа за заетост"	ОПРЧР	Община Попово	X	X		Изпълнен	120
15	Изпълнение на национални и регионални програми за заетост - "От социални помощи към осигуряване на заетост", "Старт на кариерата", „Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания“, Национална програма „Нова възможност за заетост“, Регионална програма за заетост.	Централен бюджет	Община Попово	X	X		Изпълнен	303
16	Проект "Обучение и заетост на младите хора"	ОПРЧР	Община Попово			X	Текущ	101
17	Проект "Закупуване на специализиран превоз за нуждите на ПСУ, настанени в звено „ДВУИ и ЗЖ“ с. Медовина"	ПРСР	Община Попово	X			Изпълнен	60

Източник: ИСУН (<http://umispublic.government.bg/>), ИСУН 2020 (<http://2020.eufunds.bg/>), Справка Проекти на ПРСР (<http://dfz.bg/bg/programa-za-razvitie-na-selskite-raioni/-2007---2013/> и <http://dfz.bg/bg/prsr-2014-2020/prsr-2014-2020-pulic/>), Справка с други проекти на Община Попово, Бюджет на Община Попово: капиталови разходи за 2014, 2015 и 2016 г.

Общото изпълнение на приоритета в относителен дял от планираното до 2016 г. е **125%**. Това означава, че при същия темп на изпълнение до 2020 г. ще се достигнат **292%**. По тази причина изпълнението на приоритета може да се окаже като отлично и много над очакванията. Общият бюджет на изпълнението на приоритета от изпълнението на целия Общински план за развитие е равен на **11%**.

Основни резултати от проектите по специфични цели са представени по-долу.

Специфична цел 1. Създаване и гарантиране на устойчиви работни места, социална интеграция на групите в неравностойно положение

Изпълнен е проекта „Подкрепа за достоен живот”, стартирал през м. октомври 2010 г., като бенефициент е „Агенция за социално подпомагане”, а Община Попово е партньор.

Община Попово е работодател чрез подписан договор с Дирекция „Бюро по труда” – Попово по проект “Подкрепа за заетост“, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Целта на проекта е осигуряване на заетост на лица от уязвимите групи на пазара на труда; инвестиране в знанията и уменията на наетите безработни, като им бъде осигурено обучение по ключови компетентности, необходими за адаптиране към условията на новата работа. По проекта е осигурена заетост на 73 лични асистенти, които полагат грижи за нуждаещи се.

През периода по различни национални и регионални програми са изпълнени проекти за временна заетост:

- „От социални помощи към осигуряване на заетост” – Аварийни групи. Целта на програмата е сформирани на аварийни групи за неотложни действия по предотвратяване и/или преодоляване на последствията от аварии и природни бедствия (наводнения, пожари, свлачища, тежки зимни условия, земетресения и др.);
- "Старт на кариерата" с цел да бъдат осигурени възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, завършили средно или висше образование, с цел улесняване на прехода между образование и заетост;
- „Национална програма за заетост и обучение на хора с трайни увреждания“. Основната цел е повишаване пригодността за заетост и осигуряване на заетост на регистрирани в Дирекция „Бюро по труда” безработни хора с трайни увреждания или преминалите успешно курс на лечение за зависимост към наркотични вещества хора в

трудоспособна възраст, като предпоставка за преодоляване на социалната им изолация и за пълноценното им интегриране в обществото. 4 лица са работили по програмата на пълно работно време;

- Национална програма „Нова възможност за заетост” цели ограничаване на безработицата и осигуряване на нова заетост на освободени лица, регистрирани в Дирекция „Бюро по труда”, останали без работа в резултат от икономическата криза и преструктуриране на производството. По програмата са работили две лица;
- Регионална програма за заетост. Поставените цели са създаване на условия за намаляване равнището на безработица в гр. Попово, чрез разкриване на нови работни места, осигуряване на заетост на безработни младежи до 29-години и лица с ниска квалификация или без квалификация и др. По програмата са работили 10 лица;
- Програма „Клио“ осигурява обучение, последваща заетост и социална интеграция на безработни лица. Дейностите са свързани с опазване, поддържане, представяне, популяризиране, реставрация и обслужване на музеи, художествени галерии и обекти - недвижимо културно наследство, съгласно чл.6, т.1-6 от Закона за културното наследство. По програмата са работили 2 лица;
- НП „Активиране на неактивните лица“. Целта е активиране и включване на пазара на труда на неактивни, в т.ч. обезкуражени, и на безработни лица посредством индивидуално и групово прилагане на инструменти и услуги за привличането и мотивирането им да се регистрират в дирекциите „Бюро по труда” и насърчаване на включването им в обучение и/или заетост. През 2015 г. е назначен младежки медиатор.

Специфична цел 2: Подобряване качеството на образованието, здравеопазването и социалните услуги, допринасящи за повишаване привлекателността на общината.

Усилията са насочени към осигуряването на достъпно и конкурентоспособно образование и обучение, на достъпно и качествено образование, подобряване на социалните услуги, реализация на политиката за деинституционализация на деца и възрастни на местно ниво.

Успешно е приключен проект „Осигуряване на ефективна социална инфраструктура в община Попово чрез изграждане на ЦНСТ”. По проекта е изградена нова сграда предлагаща, семейни условия за живот на деца, настанени в специализирани институции.

Изпълнен е проект „Преодоляване на социалното изключване на лица с умствена изостаналост чрез създаване на Център за настаняване от семеен тип в община Попово”, финансиран от ОП „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013 г. Проектът цели гарантиране правото на живот в общността на пълнолетни лица с умствена изостаналост и осигуряване достъп на лицата до рехабилитация, консултация и пълноценно включване в живота на общността. За целта по проекта е разкрита нова социална услуга „ЦНСТ”, която обхваща 12 лица с умствена изостаналост над 18 години. На потребителите са осигурени 12 часови медицински услуги, личен лекар, стоматолог, ежегодни прегледи от психиатър и др.

Проектът „Закупуване на специализиран превоз за нуждите на ПСУ, настанени в звено „ДВУИ и ЗЖ” с. Медовина” е финансиран по Програмата за развитие на селските райони 2007-2013, в съответствие с мярка 321 от Стратегията за местно развитие на Фондация „МИГ-Попово”. По проекта е закупен специализиран автомобил (8+1 местен) на стойност 59 990 лв. с монтирана платформа за инвалидни колички, с чиято помощ ще се повиши качеството на предлаганите услуги в звено „ДВУИ и ЗЖ” с Медовина.

През 2014 г. е изпълнен проект „Грижа в семейна среда за независим живот на хора с увреждания и възрастни самотни лица”. По проекта е създадено „Звено за услуги в домашна среда” към звено „Заведения за социални услуги” - община Попово, към което са назначени 22 души персонал, предоставящи почасови услуги на 64 лица с трайни увреждания и възрастни хора с невъзможност за самообслужване.

Община Попово е участвала като партньор на „Агенция за социално подпомагане“ при изпълнение на проект „И аз имам семейство”. По проекта са настанени единадесет деца в осем приемни семейства.

През 2015 г. започна изпълнението на проект „Нови възможности за грижа”, договор № 2014BG05M9OP001-2.2015.001-C0001 по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ 2014BG05M9OP001-2.2015.001 „Нови алтернативи” по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. Чрез него 58 лични асистента предоставят социални услуги на 60 потребителя. Потребителите са: хора с увреждания с ограничения или невъзможност за самообслужване; хора над 65 г. с ограничения или в невъзможност за самообслужване; самотно живеещи тежко болни лица; семейства на деца, с увреждания.

По проект „Социални услуги за достоен живот”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г. са били назначени 47 лични асистента и домашни помощници, които да предоставят социални услуги на 81 потребителя.

Със собствени и бюджетни средства на Община Попово са реализирани и следните дейности, които допринасят за подобряване на образователната инфраструктура:

- Основен ремонт покрив на ЦДГ № 1 "Люляче" - група с. Дриново;
- Основен ремонт покрив на ОДЗ № 5 "Слънце" - група с. Медовина;
- Основен ремонт покрив на ЦДГ № 6 "Здравец" - група с. Светлен;
- Основен ремонт на канализационна система в ЦДГ № 4 "Славейче" - група с. Водица.

4. Резултати от изпълнението на Приоритет 4. Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност

В изпълнение на този приоритет са реализирани дейности и проекти за съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност.

Таблица 5. Изпълнение на Приоритет 4

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
Общо Приоритет 4. Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност								424
1	Проект "Първоначално залесяване на неземеделски земи на територията на община Попово"	ПРСР	Община Попово	X	X		Изпълнен	47
2	Проект "Първоначално залесяване на неземеделски земи на територията на община Попово, с. Медовина"	ПРСР	Община Попово	X	X		Изпълнен	92
3	Проект "Исперих - Разград - Попово: Път на древни култури и традиции"	ОПРР 2007-2013	Община Исперих, Община Разград, Община Попово	X	X		Изпълнен	25
4	Проект "Промоционална кампания, насочена към подобряване престижа на продуктите от	ОПРСР	Община Попово	X			Изпълнен	177

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
	риболов и аквакултура в община Попово"							
5	Проект "Зони за отдих и развлечения около яз. „Каваците"	ПРСР	Община Попово	X			Изпълнен	63
6	Извършване на ремонт на екопътека в с. Иванча	Общински бюджет	Община Попово		X		Изпълнен	20

Източник: ИСУН (<http://umispublic.government.bg/>), ИСУН 2020 (<http://2020.eufunds.bg/>), Справка Проекти на ПРСР (<http://dfz.bg/bg/programa-za-razvitiie-na-selskite-raioni/-2007---2013/> и <http://dfz.bg/bg/prsr-2014-2020/prsr--2014-2020-pulic/>), Справка с други проекти на Община Попово, Бюджет на Община Попово: капиталови разходи за 2014, 2015 и 2016 г.

Общото финансово изпълнение на приоритета в относителен дял от планираното до 2016 г. е **14%**. Това означава, че при същия темп на изпълнение до 2020 г. ще се достигнат **32%**. По тази причина изпълнението на целта може да се окаже като незадоволително. Общият бюджет на изпълнението на приоритета е равно на **1%** от изпълнението на целия Общински план за развитие.

Основни резултати от проектите по специфични цели са представени по-долу.

Специфична цел 1: Развитие и валоризиране на местното природно и културно наследство.

През 2014 г. Община Попово изпълнява два проекта, свързани със залесяване на неземеделски земи на територията на община Попово. По проекта „Първоначално залесяване на неземеделски земи на територията на община Попово“ са залесени 48 дка с дървесен вид - акация в землище в с. Ковачевец. По проекта „Първоначално залесяване на неземеделски земи на територията на община Попово, с. Медовина“ са залесени 92 дка с дървесен вид - акация в два имота в с. Медовина. Дейностите включват почистване, почвоподготовка, залесяване, ограждане, попълване (3 год.) и отглеждане до 5 години след залесяването. Безвъзмездната финансова помощ е осигурена по Програмата за развитие на селските райони 2007-2013, в съответствие с мярка 223 от Стратегия за местно развитие на Фондация „МИГ-Попово“.

Специфична цел 2: Развитие на устойчив туризъм

Според Общинския план за развитие, районът предлага възможности за следните видове туризъм: културен, селски, екотуризъм, ловен и други алтернативни форми на туризъм. Понастоящем единствената добре развита форма на туризъм е ловният туризъм, което се дължи на няколко елитни ловни бази с добре развита инфраструктура.

Изпълнен е проект **„Исперих - Разград - Попово: Път на древни култури и традиции“** при който бенефициент е Община Исперих. Проектът е насочен към развитие на регионален туристически продукт в общините Исперих, Разград и Попово, основан на природното, културно и историческо наследство и постигане на по-висока ефективност на регионалния маркетинг посредством прилагане на интегриран подход. В рамките на проекта са разработени едно-, дву- и триденни туристически пакети за дестинация „Исперих, Разград, Попово: Път на древни култури и традиции“, както и три тематични маршрута: Историко-археологически, Етнографски и Събитийно-фестивален. Отпечатани са туристически пътеводител, фестивален каталог, разработени са разнообразни рекламни материали, видеоклип и три тематични филми на четири езика, тематични сувенири и др.

Община Попово участва в четири международни туристически борси - „Ваканция и Спа Експо“ в гр. София, ITB Berlin, „Отдых без границ“ в Санкт Петербург и TTR Букурещ.

Туристическата дестинация е представена пред специалистите в туристическия бранш, чрез организираните експедиентски пътувания за туроператори и журналисти от страната. Резултатите от проведените маркетингови проучвания сочат, че популярността на туристическите обекти в общината е нараснала с около 15%.

По проект „Промоционална кампания, насочена към подобряване престижа на продуктите от риболов и аквакултура в община Попово“, финансиран от Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство“ 2007-2013 г. бе проведена промоционална кампания (конкурс за рибна рецепта, рибен фест) и социологическо изследване на ефекта от инициативата върху целевите групи.

Приключени са строително-монтажните работи по проект „Зони за отдих и развлечение около яз. „Каваците““, изпълняван по мярка 313 от СМР на Фондация „МИГ-Попово“. На терените, които са общинска собственост от северната, източната и южна страна около яз. „Каваците“ се изградиха предвидените по проекта зони за отдих и развлечение. Върху положената настилка от цепени плочи от твърд пясъчник са монтирани 7 бр. дървени навеси, като към всеки навес има разположени по 2 бр. дървени маси с 4 бр. пейки. На открито са монтирани 14 комплекта маси с пейки, изградени са 7 бр. огнища и са

монтирани 13 бр. съдове за отпадъци. Основната цел на инициативата е да развие туризма в региона, чрез изграждане на зони за отдих и развлечение, включващи в себе си монтаж на навеси, безопасни места за палене на огън и места за отпадъци.

За отчетния период е извършен ремонт на екопътека в с. Иванча.

5. Резултати от изпълнението на Приоритет 5. Балансирано и интегрирано местно развитие на град Попово и селищната мрежа, укрепване на взаимовръзките между града и селата

В изпълнение на този приоритет са реализирани редица проекти с осезаемо въздействие. Представени са в табличен вид по-долу.

Таблица 6. Изпълнение на Приоритет 5

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
Общо Приоритет 5. Балансирано и интегрирано местно развитие на град Попово и селищната мрежа, укрепване на взаимовръзките между града и селата								35 120
1	Проект "Саниране на спортна зала "Годор Янев" гр. Попово – I етап"	ПРСР	Община Попово	X			Изпълнен	112
2	Проект "Саниране на спортна зала „Годор Янев” гр. Попово – II етап"	Общински бюджет	Община Попово	X	X		Изпълнен	107
3	Проект "Привеждане в съответствие с изискванията на Наредба № 1 от 12.01.2009 г. на МРРБ и ДАЗД на детска площадка в района на мемориален комплекс на ул. „Земеделска“ и детска площадка на ул. „Каломенска“, кв. 20, гр. Попово"	Общински бюджет	Община Попово	X			Изпълнен	68
4	Проект "Благоустройствени мероприятия в кв. 111 - гр. Попово"	ПИП РУРР	Община Попово	X			Изпълнен	343
5	Проект "Благоустройствени мероприятия в кв. 115 и	ПИП РУРР	Община Попово	X			Изпълнен	140

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
	кв. 116 /Пространството затворено от улици „П. Хитов“, ”Ген. Баранов“, „Македонска“ и „М. Тасева“/”							
6	Проект "Опазване и подобряване на селското наследство, чрез инвестиции в материално и нематериално наследство на територията на община Попово"	Общински бюджет	Община Попово	X			Изпълнен	12
7	Проект "Благоустрояване на централен площад и парк с. Садина, община Попово"	ПРСР	Община Попово	X	X		Изпълнен	53
8	Благоустрояване на обществени сгради и храмове	Общински бюджет	Община Попово		X	X	Изпълнен	102
9	Проект "Подобряване на енергийната ефективност на обществените сгради в гр. Попово"	ОПРР 2014-2020	Община Попово			X	Текущ	2 781
10	Проект "Обновяване на публичната инфраструктура чрез повишаване енергийната ефективност на обществени сгради, предоставящи административни и културни услуги за устойчиво развитие на гр. Попово"	ОПРР 2014-2020	Община Попово			X	Текущ	844
11	Проект "Подобряване на енергийната ефективност на 3 броя жилищни сгради в гр. Попово"	ОПРР 2014-2020	Община Попово			X	Текущ	534
12	Проект "Подобряване на енергийната ефективност на 8 броя жилищни сгради в гр. Попово"	ОПРР 2014-2020	Община Попово			X	Текущ	2 561

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
13	Проект "Подобряване на енергийната ефективност на 11 броя жилищни сгради в гр. Попово"	ОПРР 2014-2020	Община Попово			X	Текущ	3 098
14	Изпълнение на обекти по Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради - 13 бр. обекти	НПЕЕМЖС	Община Попово		X	X	Текущ	11 421
15	Проекти за чиста околна среда - 6 бр. изпълнени проекти	ПУДООС	Община Попово	X	X		Изпълнен	40
16	Проекти по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" - 1 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации	X	X		Изпълнен	240
17	Проекти за развитие на хранително-вкусовата промишленост по мярка 123 "Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти" - 1 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации	X	X		Изпълнен	3 330
18	Проекти по подмярка 4.1. "Инвестиции в земеделски стопанства" - 3 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации			X	Текущ	792
19	Проекти по подмярка 4.2. "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти" - 3 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации			X	Текущ	7 710
20	Проекти по подмярка 6.1. "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти" - 11 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации			X	Текущ	539
21	Проекти по подмярка 6.3. "Стартова помощ за развитие на малки стопанства" - 10 бр.	ПРСР	Бизнес организации			X	Текущ	293

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
	подкрепени предприятия							

Източник: ИСУН (<http://umispublic.government.bg/>), ИСУН 2020 (<http://2020.eufunds.bg/>), Справка Проекти на ПРСР (<http://dfz.bg/bg/programa-za-razvitie-na-selskite-raioni/-2007---2013/> и <http://dfz.bg/bg/prsr-2014-2020/prsr--2014-2020-pulic/>), Справка с други проекти на Община Попово, Бюджет на Община Попово: капиталови разходи за 2014, 2015 и 2016 г.

Общото финансово изпълнение на приоритета в относителен дял от планираното до 2016 г. е **251%**. Това означава, че при същия темп на изпълнение до 2020 г. ще се достигнат **586%**. По тази причина изпълнението на целта може да се окаже като отлично и много над очакванията. Общият бюджет на изпълнението на приоритета от изпълнението на целия Общински план за развитие е равно на **60%**.

В този приоритет следва да се отбележи, че не е предвидена специфична цел за климатична сигурност, а такава е необходима във връзка с нововключеното законово изискване в съдържанието на ОПР¹.

Основни резултати от проектите по специфични цели са представени по-долу.

Специфична цел 1: Подобряване качеството на жизнената среда, предоставянето на публични услуги в градския център и гарантиране на социално включване

Община Попово е изпълнила проект „Саниране на спортна зала „Тодор Янев” гр. Попово – I етап” по мярка 321 от стратегията за местно развитие на Фондация „МИГ-Попово”. По проекта е извършено саниране, включващо подмяна на метална дограма с PVC, хидро и топлоизолация на съблекални, топлоизолация външни стени и таван, смяна на покривното покритие с LT ламарина, външно шпакловане и боядисване.

Изпълнен е и проект „Саниране на спортна зала „Тодор Янев” гр. Попово – II етап”. Вторият етап включва подмяна на осветителните тела, изграждане на газова и отоплителна инсталация, направа на дървена спортна настилка и интериорно обновление.

¹ Чл. 13. от ОПР ал. 1. (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2016 г.) Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината в съответствие с областната стратегия за развитие и общия устройствен план на общината.

(2) Общинският план за развитие съдържа: 9. (нова - ДВ, бр. 22 от 2014 г., в сила от 11.03.2014 г.) мерки за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени.

Чрез изпълнението на проекта се извърши окончателно саниране на сградата и превръщането ѝ в модернизирани, енергоефективен и съвременен спортен обект.

Проект **“Привеждане в съответствие с изискванията на Наредба № 1 от 12.01.2009 г. на МРРБ и ДАЗД на детска площадка в района на мемориален комплекс на ул. „Земеделска“ и детска площадка на ул. „Каломенска“, кв. 20, гр. Попово“**, предвижда подобряване на привлекателността на средата за живот в гр. Попово, чрез рехабилитация и модернизирани детска площадка в района на мемориален комплекс на ул. „Земеделска“.

Община Попово реализира и проект **“Благоустройствени мероприятия в кв. 111 - гр. Попово”**, финансиран по ПИП **“Растеж и устойчиво развитие на регионите“**. Благоустрояването на кв. 111 включва изграждането на нова улица с паркоместа, чрез полагане на пътни и тротоарни настилки и отводняването им, паркова мебел, озеленяване, и монтиране на енергоспестяващо осветление.

Изпълнен е и проект **„Благоустройствени мероприятия в кв. 115 и кв. 116 /Пространството затворено от улици „П. Хитов“, „Ген. Баранов“, „Македонска“ и „М. Тасева“**. Проектът включваше реконструкция и подмяна на тротоарните настилки (вкл. и бордюрите) по ул. „П. Хитов“ и „М. Тасева“.

Проект **„Подобряване на енергийната ефективност на обществените сгради в гр. Попово“**. Проектът е насочен към изпълнение на мерки за енергийна ефективност в 9 бр. сгради, собственост на 8 бр. публични институции. Обектите на интервенция попадат в строителните граници на гр. Попово, който е определен като опорен център от ниво 4 на националната полицентрична система, съгласно Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г. Проектните дейности ще допринесат пряко за намаляване на крайното потребление на енергия и косвено – за намаляване на емисиите на парникови газове в обществени сгради, с обща разгъната площ 10 867,42 м²:

1. Административна сграда на община Попово – 5 400 м²;
2. Общински стол – град Попово – 521 м²;
3. Общински исторически музей, гр. Попово – 729,40 м²;
4. НЧ „Съзнание – 1907год.“, кв. Сеячи - 770,02 м²;
5. ОУ „Любен Каравелов“ гр. Попово - 450 м²;
6. ОУ „Кл. Охридски“ гр. Попово – две сгради с общо РЗП 1 035.20 м², в т.ч. едноетажна сграда с РЗП 441 м² и двуетажна с РЗП 594.20 м²;
7. РУ „Полиция“ гр. Попово – РЗП 1 125 м²;
8. Районен съд и Прокуратура гр. Попово – 836,80 м².

Проектът **„Обновяване на публичната инфраструктура чрез повишаване енергийната ефективност на обществени сгради, предоставящи административни и културни услуги за устойчиво развитие на гр. Попово“** е насочен към изпълнение на мерки за енергийна ефективност в 6 бр. сгради, собственост на 3 бр. публични институции. Обектите на интервенция попадат в строителните граници на гр. Попово, който е определен като опорен център от ниво 4 на националната полицентрична система, съгласно Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г. Проектните дейности ще допринесат пряко за намаляване на крайното потребление на енергия и косвено – за намаляване на емисиите на парникови газове в обществени сгради, с обща разгъната площ 1 448,71 м²:

1. Музикална школа към НЧ „Св. Св. Кирил и Методий 1882 г.“ - 266,00 м²;
2. Административна сграда на МЗХ, където се помещават "Общинска служба по земеделие гр. Попово" и "Областна дирекция по безопасност на храните - Търговище, офис гр. Попово" - 297,30 м²;
3. Сградата на Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението" - Попово с РЗП - 885,41 м²., в т.ч.:
 - 3.1 Административна сграда на ПБЗН - подобект № 1 - 96,20 м²;
 - 3.2 Административна сграда на ПБЗН - подобект № 2 - 405, 77 м²;
 - 3.3 Административна сграда на ПБЗН - подобект № 3 - 305,00 м²;
 - 3.4 Административна сграда на ПБЗН - подобект № 4 - 78,44 м².

Проектът **„Подобряване на енергийната ефективност на 3 броя жилищни сгради в гр. Попово“** е насочен към изпълнение на мерки за енергийна ефективност в 3 бр. жилищни сгради. Обектите на интервенция попадат в строителните граници на гр. Попово, който е определен като опорен център от ниво 4 на националната полицентрична система, съгласно Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г. Проектните дейности ще допринесат пряко за намаляване на крайното потребление на енергия и косвено – за намаляване на емисиите на парникови газове в жилищни сгради, с обща разгъната площ 3 138,40 м², на адрес:

1. ж.к. "Младост" бл. 11, вх. А-Б - РЗП 1 284 м²;
2. ж.к. "Русаля" бл. 9 - РЗП 880 м²;
3. ж.к. "Младост" бл. 112, вх. А и вх. Б - РЗП 974,4 м².

Друг проект е насочен към изпълнение на мерки за енергийна ефективност в 8 бр. жилищни сгради. Обектите на интервенция попадат в строителните граници на гр. Попово,

който е определен като опорен център от ниво 4 на националната полицентрична система, съгласно Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г. Проектните дейности ще допринесат пряко за намаляване на крайното потребление на енергия и косвено – за намаляване на емисиите на парникови газове в жилищни сгради, с обща разгъната площ 12 856.54 м², на адрес:

1. ул. „15 януари” № 2 - РЗП 1 240,37м²;
2. ул. „Каломенска” № 8/10 – РЗП 933,63м²;
3. ж.к. „Русаля” бл. 24 и 25 – РЗП 2 644,22м²;
4. ж.к. „Русаля” бл. 41 – РЗП 1 954,40м²;
5. ул. „Михаил Маджаров” № 15 – РЗП 1 387,76м²;
6. ж.к. „Русаля” бл. 49 – РЗП 1 828,44м²;
7. ж.к. „Младост” бл. 104 - РЗП 1 643,52 м²;
8. ж.к. „Младост” бл. 106 - РЗП 1 224,20 м².

През 2015 г. стартира изпълнението на „Националната програма енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради“. Между Община Попово и Българската банка за развитие са подписани 13 бр. договора за финансиране.

Специфична цел 2: Обновяване и благоустрояване на селата, създаване и развитие на вторични опорни центрове в селския район

Община Попово реализира проект ***„Опазване и подобряване на селското наследство, чрез инвестиции в материално и нематериално наследство на територията на община Попово“***. По проекта се възстанови каменната чешма и настилката пред сградата на НЧ „Познай себе си – 1893“ с. Ковачевец. С цел популяризиране на материалното и нематериалното културно наследство се монтира външна реклама и се извърши възстановка на най-големия християнски празник Великден в Попово.

Изпълнен бе и проект ***„Благоустрояване на централен площад и парк с. Садина, община Попово“*** по мярка 322 от СМР на Фондация „МИГ-Попово“. Проектните дейности включваха реконструкция на централния площад и настилките пред монумента в с. Садина с площ 800 м², изрязващо се в подмяна на настилки, изграждане на водни площи, подмяна на водопровод, канализация и ел. инсталация.

В община Попово са изпълнени и 6 проекта по Националната кампания „За чиста околна среда 2015“ към МОСВ и ПУДООС, съответно в селата Светлен, Кардам, Ковачевец, Водица, Априлово и гр. Попово.

Наблюдава се значителен интерес по Програма за развитие на селските райони за обявените вече със сключени договори подмерки 6.1., 6.3., 4.1. и 4.2. на ПРСР.

С по-голям размер на инвестицията са проектите по подмярка 4.2., представени по-долу:

- „Повишаване на производствения капацитет на предприятие за преработка на плодове, чрез изграждане на нова производствена сграда, модернизиране на съществуваща и закупуване на технологично и хладилно оборудване“
- „Изграждане и оборудване на модерна птицекараница“
- „Млекопреработвателно предприятие“ – ЕЗОКС, гр. Попово
- Разширение на силозна база - 6 бр. силози, изграждане на авторазтоварище, 1 бр. бункер за отсевки, командна зала и зърночистачна кула в землището на гр. Попово - етап втори.

Ключови бенефициенти по ПРСР в общината са следните лица:

- СД "Добромир Йорданов - Огнян Илиев - Езокс" Попово
- ЕТ "Добруджа – 97 - Станчо Станев"
- ПЪНАР ИБРЯМОВА
- "Родина - Агро" ЕООД
- "НИКТЕА" ООД
- ЗКПУ "КАЛАКОЧ-92"
- "Ойропак" ООД.

6. Резултати от изпълнението на Приоритет 6. Укрепване на местния институционален капацитет за подобряване процеса на управление и ефективно усвояване на фондовете на ЕС

В изпълнение на този приоритет са реализирани редица проекти с осезаемо въздействие. Представени са в табличен вид по-долу.

Таблица 7. Изпълнение на Приоритет 6

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
Общо Приоритет 6 Укрепване на местния институционален капацитет за подобряване процеса на управление и ефективно усвояване на фондовете на ЕС								991
1	Проект "Повишаване на квалификацията на служителите в община Попово"	ОПАК	Община Попово	X			Изпълнен	89
2	Проект "Компетентни служители – модерна Общинска администрация Попово"	ОПАК	Община Попово	X			Изпълнен	190
3	Проект "Община Попово – ефективно функционираща администрация в изпълнение на принципите за добро управление"	ОПАК	Община Попово	X			Изпълнен	106
4	Проект "Повишаване на професионалните компетенции и езиковите умения в Общинска администрация-Попово"	ОПАК	Община Попово	X			Изпълнен	75
5	Проект "Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Попово"	ОПАК	Община Попово	X			Изпълнен	53
6	Проект "Разработване на интегриран план за градско възстановяване и развитие /ИПГВР/ на гр. Попово"	ОПРР 2007-2013	Община Попово	X	X		Изпълнен	161
7	Разработване на "Общ устройствен план на община Попово"	Централен бюджет	Община Попово	X	X		Изпълнен	173
8	Проект "Подобряване на административния капацитет на Община Попово с цел реализация на проекти по приоритетна ос 2 на ОП	ОПРР 2014-2020	Община Попово			X	Текущ	67

№	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Период на изпълнение			СТАТУС	Бюджет (в хил. лв.)
				14	15	16		
	"Региони в растеж 2014-2020" за подкрепа на енергийната ефективност в гр. Попово."							
9	ОР кметства	Общински бюджет	Община Попово	X	X	X	Изпълнен	56
10	Проект "Обща Европейска Памет за Миналото"	Програма "Европа за гражданите"	Община Попово, Община Неготино (Македония), Община Живец (Полша)		X		Изпълнен	21

Източник: ИСУН (<http://umispublic.government.bg/>), ИСУН 2020 (<http://2020.euifunds.bg/>), Справка Проекти на ПРСР (<http://dfz.bg/bg/programa-za-razvitiie-na-selskite-raioni/-2007---2013/> и <http://dfz.bg/bg/prsr-2014-2020/prsr--2014-2020-pulic/>), Справка с други проекти на Община Попово, Бюджет на Община Попово: капиталови разходи за 2014, 2015 и 2016 г.

Общото финансово изпълнение на приоритета в относителен дял от планираното до 2016 г. е **190%**. Това означава, че при същия темп на изпълнение до 2020 г. ще се достигнат **443%**. По тази причина изпълнението на целта може да се окаже като отлично и много над очакванията. Общият бюджет на изпълнението на приоритета от изпълнението на целия Общински план за развитие е равно на **2%**.

Основни резултати от проектите по специфични цели са представени по-долу.

Специфична цел 1. Укрепване на местния административен капацитет за стратегическо планиране и управление на проекти

Изпълнението на специфичната цел е свързано с разработването на анализ на потребностите от обучение на служителите от общинската администрацията и план за обучение в сферата на изпълнение и управление на проекти, съфинансирани от ЕС.

Успешно е изпълнен проект „Община Попово – ефективно функционираща администрация в изпълнение на принципите за добро управление.” С помощта на разработен функционален анализ са анализирани функциите на общинската администрация и са въведени методи за ефективно управление.

Община Попово приключи изпълнението и на проект по ОПАК **„Повишаване на квалификацията на служителите в Община Попово”** с цел подобряване на професионалната компетентност на служителите в администрацията, за по-ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията е основната поставена цел, а дейности са свързани с обучение на служителите, съобразно техните компетентности и нужди.

Изпълнен бе и проект **„Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Попово“**, отново по ОП „Административен капацитет”. Основните резултати от изпълнението на проекта са: разработени, приети от Общински съвет - Попово и въведени в общинска администрация правила за мониторинг, контрол и последваща оценка на общинските политики за устойчиво развитие; проведено обществено обсъждане във връзка с Общински план за развитие на община Попово 2014–2020 г.; разработени и въведени четири стратегически документа: Антикоруptionна стратегия на община Попово за периода 2014 – 2020 г.; Стратегия за насърчаване и развитие на публично-частните партньорства в община Попово за периода 2014 – 2020 г.; Общинска програма за опазване на околната среда и управление на отпадъците за периода 2014 – 2020 г.; Стратегия за опазване на културното наследство на община Попово за периода 2014 – 2020 г.

Изпълнен бе и проект **“Повишаване на професионалните компетенции и езиковите умения в Общинска администрация - Попово”**. Дейностите по проекта допринесоха за подобряване на професионалната компетентност на служителите в Общинска администрация -Попово за по-ефективно и ефикасно изпълнение на задълженията.

Изпълнен бе и проект **„Компетентни служители – модерна Общинска администрация Попово”**, целящ укрепване капацитета на служителите в Общинска администрация – Попово чрез провеждане на обучения, свързани с повишаване на техните професионални знания и умения – 3 типа обучения от Каталога на ИПА и 5 типа специализирани обучения.

Изпълнен бе и проект **„Разработване на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на гр. Попово”**. ИПГВР на гр. Попово се прилага през програмен период 2014-2020 г. само в част енергийна ефективност на обществени и жилищни сгради.

Изпълнен е и проекта за разработване на **„Общ устройствен план на община Попово”**. Изработен е проект за Общ устройствен план на община Попово (ОУПО) на база

изработено и утвърдено Задание и Опорен план. ОУПО Попово включва всички населени места и всички земища на територията на общината.

Специфична цел 2 „Създаване и развитие на партньорства, засилване на междуобщинското сътрудничество“

Мярка 1 Създаване на публично-частни партньорства

За периода 2014-2016 не са изпълнени дейности по тази мярка.

По мярка 2 „Побратимяване с градове от ЕС, установяване на активни връзки с водещи компании в сферата на преработвателната промишленост и услугите“ е изпълнен проект „Обща Европейска Памет за Миналото“. Проектът събира 90 граждани, от които 30 от град Неготино (Македония), 30 от град Живец (Полша) и 30 от град Попово (България). Събитието се е състояло в гр. Попово (България), като са проведени срещи с различна тематика за обичаите, традициите и религиите в различните региони на Европа и техните допирни точки; семинарни посещения на различни културно-исторически обекти в община Попово; възстановки на стари обичаи; заключителната конференция – „Различни региони - Обща европейска памет за миналото“.

II. ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ЦЕЛИ

Оценката на степента на постигане на целите и устойчивостта на резултатите е извършена на база на приетата стратегическа рамка и следва изпълнението по цели, и приоритети на ОПР на община Попово 2014-2020 г. и индикаторите за наблюдение към нея.

Извършена е оценка на база на индикатори за оценка, посочени в ОПР 2014-2020 г. Следва да се посочи, че в ОПР има заложи цели стойности, поради, което бе възможно да се отчете изпълнението на индикаторите само спрямо целевата стойност. Липсват индикатори за междинна стойност.

Таблица 8. Матрица на индикаторите на Общинския план за развитие на община Попово през периода 2014-2020 г.

Индикатор /описание/	Мярка	Базова стойност	Целева стойност - 2022г.	Междинна стойност	% изпълнение
ПРИОРИТЕТ 1: Развитие на местна икономика на основата на иновациите и подобрена енергийната ефективност, насърчаване на публично-частното партньорство и подобряване на инвестиционната активност					
Мярка 1.1.1: Подобряване на услугите за местния бизнес, въвеждане на системи за управление на качеството и схеми за подобряване на организацията и управлението, достъп до финансови ресурси					
Брой предприятия, получили безвъзмездна финансова помощ	бр.	Н/П	6	3	50%
Брой предприятия, получили друг вид финансова помощ	бр.	Н/П	3	0	0%
Брой създадени нови МСП	бр.	Н/П	10	1	10%
Брой работни места, създадени в подпомагани предприятия	бр.	Н/П	80	0	0%
Разработен общински план за насърчаване на инвестициите за периода до 2020г. и план за действие	бр.	Н/П	1	0	0%
Създаден местен офис на предприемача	бр.	Н/П	1	0	0%
Мярка 1.1.2 Насърчаване достъпа до и ефективно използване на информационни и комуникационни технологии от МСП, развитие на публични он-лайн услуги					
Дял от населението с осигурен широколентов достъп (със скорост поне 30 Mbps)	%	Н/П	30,0	0	0%
Брой на създадените "онлайн" услуги за бизнеса и населението	бр.	Н/П	5	22	440%
Дял от жилищата с достъп до Интернет (базова стойност от Преброяване 2011г.) (междинна стойност по данни на НСИ за Североизточна България)	%	27,7	40,0	67,3	168,25%
Мярка 1.2.1 Подпомагане на иновациите и технологичното модернизиране на местните предприятия					
Брой финансирани и изпълнени проекти на предприятия за въвеждане на иновации и/или модерно технологично оборудване	бр.	Н/П	3	1	33,33%
Брой предприятия въвели нови за фирмите или значително подобрени продукти в резултат на иновационни или научно-изследователски проекти	бр.	Н/П	2	0	0%
Мярка 1.2.2 Подобряване на енергийната ефективност и насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници в предприятията					
Увеличаване дела на инвестициите в енергоспестяващи технологии в предприятията	%	Н/П	30	0	0%

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

Индикатор /описание/	Мярка	Базова стойност	Целева стойност - 2022г.	Междинна стойност	% изпълнение
Брой предприятия с внедрени мерки за енергийна ефективност	бр.	Н/П	6	0	0%
Мярка 1.2.3 Подкрепа за изграждането на бизнес мрежа и местни кълъстери. Насърчаване на публично-частните партньорства.					
Брой създадени ПЧП	бр.	Н/П	3	0	0%
ПРИОРИТЕТ 2 Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество					
Мярка 2.1.1 Реконструкция и рехабилитация на участъци от републиканската пътна мрежа					
Обща дължина на реконструирани или подобрени пътища II и III клас	км	Н/П	35	29,09	83,11%
Намаляване на времетраенето на пътуванията (по ремонтираните пътища)	%	Н/П	10	50	500%
Мярка 2.1.2 Реконструкция и рехабилитация на общинските пътища					
Обща дължина на реконструирани или подобрени общински пътища	км	Н/П	30	4	13%
Допълнителен дял от населението с подобрен транспортен достъп	%	Н/П	30	0	0%
Мярка 2.2.1 Рационално използване и ефективно управление на водните ресурси, подобряване на водоснабдителната система и качеството на питейната вода. Доизграждане на канализационната мрежа и интегрирано управление на отпадните води.					
Обща дължина на реконструирана и/или рехабилитирана водопроводна мрежа	км	Н/П	20	0	0%
Допълнителен дял от населението с подобро водоснабдяване	%	Н/П	30	0	0%
Обща дължина новоизградена канализационна мрежа	км	Н/П	15	0	0%
Допълнителен дял от населението включено към канализационни мрежи	%	Н/П	20	0	0%
Мярка 2.2.2. Осигуряване на ефективно управление на отпадъците					
Увеличение на мощностите за събиране на отпадъците и/или рециклиране	%	Н/П	30	0	0%
Увеличение на дела на рекултивирани терени	%	Н/П	25	0	0%
Допълнителен дял на обслужени домакинства по събиране на твърдите битови отпадъци	%	Н/П	30	0	0%
Създаден общински компостен център	бр.	Н/П	1	0	0%
ПРИОРИТЕТ 3 Повишаване качеството на образователната, социалната и здравната система в общината, промяна и стабилизиране на демографската динамика					

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

Индикатор /описание/	Мярка	Базова стойност	Целева стойност - 2022г.	Междинна стойност	% изпълнение
Мярка 3.1.1 Насърчаване на местни инициативи за заетост, засилване на социалната интеграция на хората в неравностойно положение					
Участие в съвместни инициативи за местна заетост и професионално обучение (вкл. квалификация и преквалификация)	бр.	Н/П	100	0	0%
Лица започнали стопанска дейност самостоятелно или съвместно с други лица	бр.	Н/П	20	0	0%
Намаление на относителния дял на продължително безработните лица към общия брой на безработните и средна продължителност на периода на безработица	%	Н/П	10	0	0%
Мярка 3.1.2 Подобряване на адаптивността и пригодността за заетост на работната сила, развиване на умения за нуждите на местната икономика и инвестиционния процес					
Дял на обучени продължително безработни за придобиване на нова квалификация и/или повишаване на квалификацията	%	Н/П	30	6.6	22%
Работещи лица включени в програми за обучение	бр.	Н/П	80	Няма данни	0%
Предприятия, които получават подкрепа за обучение	бр.	Н/П	10	2	20%
Мярка 3.2.1 Подобряване достъпността и качеството на образователните услуги за населението					
Обновени и модернизирани сгради на учебни заведения, детски градини	бр.	Н/П	5	1	20%
Разработени учебни програми, преодоляващи несъответствията между уменията и нуждите на местния пазар на труда	бр.	Н/П	4	0	0%
Мярка 3.2.2 Подобряване предоставянето на здравни услуги за повишаване жизнения стандарт на населението					
Допълнителен дял на населението, получило нов достъп до здравни услуги	%	Н/П	30	0	0%
Увеличен дял на инвестициите в модерно медицинско оборудване и модернизация на материалната база	%	Н/П	25	0	0%
Мярка 3.2.3 Развитие на качествени и достъпни социални услуги, превенция на социалното изключване					
Създадени нови социални услуги на местно равнище	бр.	Н/П	5	0	0%
Обществени места със създадена архитектурна среда за хора с увреждания	бр.	Н/П	10	0	0%
Разкрити център за обществена подкрепа, преходно жилище, дневен център за възрастни лица	бр.	Н/П	3	2	66,67%
ПРИОРИТЕТ 4 Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност					

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

Индикатор /описание/	Мярка	Базова стойност	Целева стойност - 2022г.	Междинна стойност	% изпълнение
Мярка 4.1.1 Опазване на местното природно наследство и поддържане на биоразнообразието					
Инициативи за опазване на редките породи и растителни видове	бр.	Н/П	3	0	0%
Изпълнени мерки за увеличение популациите на видовете дивеч	бр.	Н/П	3	0	0%
Мярка 4.1.2 Възстановяване и опазване на местното културно наследство					
Подпомогнати културни събития	бр.	Н/П	3	0	0%
Посещения на подпомогнатите културни обекти (годишно)	бр.	Н/П	3,000	Няма данни	0%
Мярка 4.2.1 Изграждане, реконструкция и подобряване на туристическа инфраструктура, развитие на туристически атракции					
Подобри туристически обекти/атракции	бр.	Н/П	2	0	0%
Подобри/изградени туристически съоръжения за социализация на туристическите обекти	бр.	Н/П	4	0	0%
Мярка 4.2.2. Създаване и развитие на местни туристически продукти, включване в регионални и национални туристически маршрути и пакети					
Увеличение на броя посетители на експонираните и маркетирани туристически обекти	%	Н/П	30	15	50%
Увеличение на броя на чуждите туристи	%	Н/П	20	0	0%
ПРИОРИТЕТ 5 Балансирано и интегрирано местно развитие на град Попово и селищната мрежа, укрепване на взаимовръзките между града и селата					
Мярка 5.1.1 Подобряване на енергийната ефективност на обществени и жилищни сгради, внедряване на инсталации на базата на ВЕИ					
Икономия на енергия в резултат на внедрени мерки за енергийна ефективност и/или инсталации на основата на ВЕИ	кВтч.	Н/П	3,500,000	0	0%
Сгради с внедрени мерки за енергийна ефективност/инсталации на базата на ВЕИ	бр.	Н/П	20	0	0%
Мярка 5.1.2 Благоустрояване и естетизиране на градската среда, вкл. жилищните квартали и зоните с потенциал за икономическо развитие					
Рехабилитирани/реконструирани улици	км	Н/П	50	1,2	2,4%
Подобри км улици, водопроводна и канализационна мрежа водещи към производствените зони	км	Н/П		0	0%
Изградени нови връзки към газоснабдителна, водоснабдителна и канализационна мрежа	км	Н/П		0	0%
Мярка 5.2.1. Подобряване на съществуващата междуселищна инфраструктура и на достъпа до информационни технологии					
Подобри водопроводна мрежа	км	Н/П		0	0%
Подобри пътна инфраструктура	км	Н/П	60,000	0	0%

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

Индикатор /описание/	Мярка	Базова стойност	Целева стойност - 2022г.	Междинна стойност	% изпълнение
Население обхванато от допълнително изградена широколентова мрежа в селския район	%	Н/П	20	0	0%
Мярка 5.2.2. Възстановяване и развитие на селата, опазване и възобновяване на селското наследство за подобряване на селската среда и качеството на живот на местното население					
Подобрена водоснабдителна мрежа в населените места	км	Н/П		0	0%
Канализация - подобрена/ ново строителство	км	Н/П		0	0%
Подобренни улици	км	Н/П	50	4,66	9,32%
Мярка 5.3.1 Повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия в селскостопанския сектор					
Създадени МСП в сферата на преработката и маркетинга на селскостопанска продукция	бр.	Н/П	3	10	300%
Създадени нови микропредприятия в селското и горското стопанство	бр.	Н/П	3	10	300%
Мярка 5.3.2 Насърчаване диверсификацията на икономическите дейности					
Бизнес организации/предприятия с диверсифицирана дейност	бр.	Н/П	4	0	0%
ПРИОРИТЕТ 6 Укрепване на местния институционален капацитет за подобряване процеса на управление и ефективно усвояване на фондовете на ЕС					
Мярка 6.1.1 Укрепване на местните структури за консултации и партньорство					
Брой обучителни сесии	бр.	Н/П	70	0	0
Проведени дискуссионни форуми	бр.	Н/П	30	0	0
Мярка 6.1.2 Изграждане и усъвършенстване на местен програмен и проектен капацитет					
Обучени служители на общинската администрация	бр.	Н/П	20	38	190%
Реализирани планови и програмни документи	бр.	Н/П	5	10	200%
Предварителни проучвания получили техническа помощ за подготовката им	бр.	Н/П	3	0	0
Мярка 6.2.1 Създаване на публично-частни партньорства					
Реализирани съвместни проекти между общинската администрация, частния сектор и неправителствения сектор	бр.	Н/П	3	1	33%
Обучени лица по разработване, финансиране и управление на съвместни проекти и прилагане на интегрирани програми за развитие	бр.	Н/П	25	10	40%
Мярка 6.2.2 Побратимяване с градове от ЕС, установяване на активни връзки с водещи компании в сферата на преработвателната промишленост и услугите					
Реализирани съвместни проекти с други градове/региони	бр.	Н/П	2	0	0
Реализирани съвместни проекти с други съседни общини - междуобщински проекти	бр.	Н/П	3	0	0
Сключени споразумения за сътрудничество с туроператори, браншови туристически	бр.	Н/П	3	0	0

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

Индикатор /описание/	Мярка	Базова стойност	Целева стойност - 2022г.	Междинна стойност	% изпълнение
организации, туристически дружества за развитие					

Източник: Справка Национален статистически институт, 2017; Справка ВиК, 2017 г., Справка Община Попово, Справка Дирекция „Бюро по труда“, Справка Областна дирекция Земеделие

Данните по отношение на Приоритет 1 за икономически растеж показват напредък на малка част от индикаторите. Преизпълнени са само индикаторите „Брой на създадените "онлайн" услуги за бизнеса и населението“ и „Дял от жилищата с достъп до Интернет“.

Данните по отношение на Приоритет 2 за модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество остават далеч от планираните стойности.

Данните по отношение на Приоритет 3 за повишаване качеството на образователната, социалната и здравната система в общината, промяна и стабилизиране на демографската динамика също не показват напредък. За индикатора „Работещи лица включени в програми за обучение“ не се поддържа статистика.

Данните по отношение на Приоритет 4 за съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност също не показват напредък. Единствено индикаторът „Увеличение на броя посетители на експонираните и маркетирани туристически обекти“ бележи 50% ръст от заложения, а за индикатора „Посещения на подпомогнатите културни обекти“ няма данни.

Данните по отношение на Приоритет 5 балансирано и интегрирано местно развитие на град Попово и селищната мрежа, укрепване на взаимовръзките между града и селата също не показват напредък.

Данните по отношение на Приоритет 6 укрепване на местния институционален капацитет за подобряване процеса на управление и ефективно усвояване на фондовете на ЕС също не показват напредък.

На фона на финансовото преизпълнение на ОПР Попово 2014-2020 г. почти по всички приоритети, индикаторите за резултат по приоритетите отбелязват неизпълнение в над 50% от случаите. Причините за това са в две посоки:

- 1/ Финансово подценена програма за реализация на ОПР Попово 2014-2020 г. и
- 2/ Постигнати резултати, различни от предложените индикатори.

III. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ЕФИКАСНОСТТА НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕСУРСИ

Оценката на ефективността и ефикасността на използваните ресурси се базира основно на сравнение между използваните финансови ресурси и планираните и изпълнените/стартирани проекти и планираните. Ефективността е необходимо да отговори на въпроса доколко са постигнати целите и приоритетите. Затова е извършен аналитичен преглед на проектите и дейностите, реализирани от Община Попово, други организации и частни предприятия. Те са финансирани със средства от бюджета на общината, централен бюджет, фондове на ЕС, частни инвестиции и други източници. За целите на сравнението са използвани финансовите данни от индикативната таблица за периода 2014-2020 г.

Освен финансовото изпълнение на Индикативна финансова таблица не бе направена съпоставка на техническото изпълнение от гледна точка на планирани и реализирани проекти от Програмата за реализация, тъй като такава не е изготвяна в ОПР и съответно не бе възможно да се оцени този тип изпълнение. **Необходимо е да се изготви такава програма, тъй като тя е регламентирана и е изключително важна, защото придава конкретика на плана.**

Изследвани са също управлението, мониторинга и наблюдението на Общинския план за развитие и предприетите мерки за осигуряване на информация, публичност и партньорство на ОПР на община Попово, както и срещнатите проблеми при изпълнението на ОПР, тъй като те също имат отношение към ефективността и ефикасността на използваните ресурси.

1. Финансова ефективност и ефикасност

На таблицата по-долу е представено обобщено сравнение на планираните и изпълнени във финансово съотношение проекти и инициативи.

Таблица 9. Ефективност на приоритетите в изпълнение на ОПР на община Попово за периода 2014-2020 г.

Приоритети	Междинна оценка 2014-2016 г. (в хил. лв.)	Бюджет ОПР (в хил. лв.)	% Изпълнение от ОПР	Прогноза 2020 в %
Приоритет 1. Развитие на местна икономика на основата на иновациите и подобрена енергийната ефективност, насърчаване на публично-частното партньорство и подобряване на инвестиционната активност	9 055	3 219	281%	656%

Междинна оценка на Общински план за развитие на община Попово 2014-2020 г.

Приоритети	Междинна оценка 2014-2016 г. (в хил. лв.)	Бюджет ОПР (в хил. лв.)	% Изпълнение от ОПР	Прогноза 2020 в %
Приоритет 2. Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество	6 192	14 311	43%	101%
Приоритет 3. Повишаване качеството на образователната, социалната и здравната система в общината, промяна и стабилизиране на демографската динамика	6 348	5 066	125%	292%
Приоритет 4. Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност	424	3 051	14%	32%
Приоритет 5. Балансирано и интегрирано местно развитие на град Попово и селищната мрежа, укрепване на взаимовръзките между града и селата	35 120	13 995	251%	586%
Приоритет 6. Укрепване на местния институционален капацитет за подобряване процеса на управление и ефективно усвояване на фондовете на ЕС	991	522	190%	443%
ОБЩО	58 130	40 164	145%	338%

Източник: Собствени изчисления

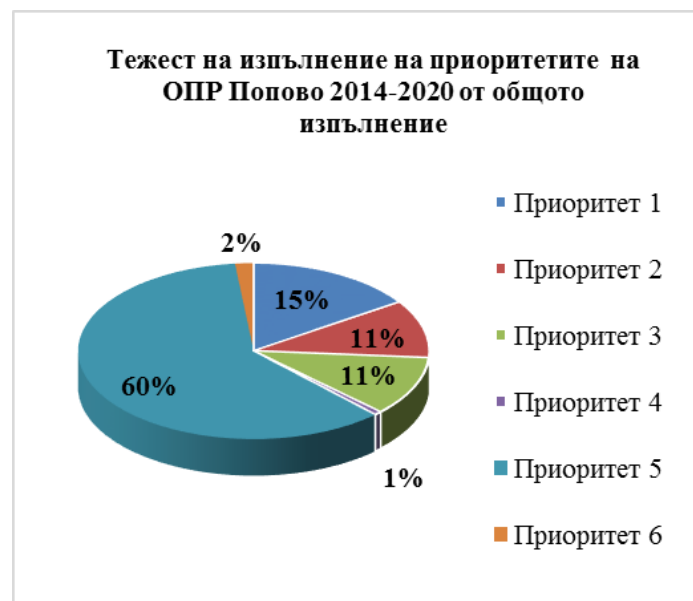
Планираните средства за реализиране на ОПР Попово 2014-2020 г. възлизат на **40 164 хил. лв.**, което се оказва подценен бюджет в рамките на възможностите за финансиране на проекти и дейности. Договореният бюджет, в т.ч. изпълнението до края на 2016 г., е равен на **58 130 хил. лв.** или съотношението на общото изпълнение спрямо планираното е **145%** и се оценява като отлично и много над очакванията с оглед на преминалите 3/7 от периода на изпълнение и прогнозата за **338%** финансово изпълнение на ОПР през 2020 г.

Най-силно подценен се оказва финансовият ресурс по Приоритет 1. Развитие на местна икономика на основата на иновациите и подобрена енергийната ефективност, насърчаване на публично-частното партньорство и подобряване на инвестиционната активност, по който се финансират проекти за бизнеса по оперативните програми за конкурентоспособност за двата програмни периода до 2013-та и до 2020-та година. Единствено финансовото изпълнение на **Приоритет 2. Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество** е в рамките на планираното. Единствено финансовото изпълнение на **Приоритет 4. Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност** е под

очакванията, а всички останали приоритети бележат финансово изпълнение много над планираното.

По всички приоритети е регистриран напредък, който в голяма степен е повлиян от цялостното икономическо развитие в страната и общината за периода 2014-2016 г. и от проектната активност на Община Попово и бизнеса в общината, които са успели да договорят и изпълнят значителен брой проекти.

На фигурата по-долу е визуализирана информацията за вложения финансов ресурс по приоритети на ОПР до 2016 г. и е направена съпоставка с планираното за периода.

Фигура 1. Финансово изпълнение на приоритети от ОПР 2014-2020 г. до 2016 г.

Графичният материал ни показва, че **сравнително не са спазени зададените тежести по приоритети** с изключение на приоритети 3 и 6, които се доближават до прогнозираните стойности за изпълнение. **Приоритет 5 е втори по големина в планирано (35%) и първи по изпълнение (60%) във финансово изражение. На второ място е договореният и изпълнен бюджет по Приоритет 1. с 15% при планирани 8%, с оглед на по-големия брой изпълнени проекти за повишаване на конкурентоспособността на бизнеса от планираните. На следващите места с равен дял от 11% е договореният бюджет по Приоритети 2 и 3,** които са изпълнени в по-малка степен от планираното спрямо общия бюджет на ОПР. На последните места са **Приоритети 4 и 6,** поради естеството на планираните предимно меки мерки в тях.

Основните източници на финансиране на ОПР 2014-2020 са средствата от Фондовете на Европейския съюз, възлизащи на **26 320 хил. лв.**, следвани от средствата от Централния бюджет, който освен пряко финансиране на дейности на общината, съфинансира и проектите на Европейския съюз, като общата стойност на ресурса от ЦБ възлиза на **18 533 хил. лв.** На трето място са средствата от Частните фондове и фирми, които е необходимо да съфинансират спечелените от Европейския съюз проекти - **10 492 хил. лв.** На четвърто място са средствата от Общинския бюджет – **2 785 хил. лв.** Не са изпълнени проекти със средства от други източници.

Графично основните източници на финансиране за периода 2014-2016 г. са представени по-долу.

Фигура 2. Основни източници на финансиране на ОПР 2014-2020 за 2016 г.

От графиката може да се направи извод, че средствата от Фондовете на Европейския съюз са основополагащи за развитието на общината и изпълнението на плана. Размерът им е **45%** от изпълнението при планирани **75%**. В този смисъл прогнозираните средства от ЕС са леко надценени. На второ място по изпълнение са средствата от Централния бюджет – **32%**, следвани от Частните фондове и фирми – **18%** и Общинския бюджет с **5%** от ОПР, при планиран бюджет от Общината точно **5%**.

Показателно за периода 2014-2020 г. е, че в него се включват годините 2014-2015, когато се изпълняваха голяма част от Оперативните програми с хоризонт 2013 г., а 2016 г. се характеризира с по-нисък дял на финансиране от ЕС, тъй като новите Оперативни програми реално стартираха по-късно, а основни програми и процедури от ПРСР и ОПДУ, дори не са сключили договори за изпълнение на проекти с общини.

2. Управление, мониторинг и наблюдение на Общинския план за развитие

Мониторингът и наблюдението на изпълнението на ОПР е в правомощията на Кмета на общината чрез Общинска администрация и Общински съвет – Попово, съгласно ЗРР. Орган за наблюдение на Общинския план за развитие на Община Попово е Общинският съвет на Община Попово. В процеса на наблюдение на изпълнението на ОПР, Общинският съвет осигурява участието на заинтересуваните органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие.

Документът е претърпял изменения от приемането му през 2014 г. и през 2015 г. е изготвена актуализация, която включва различна стратегическа рамка, но отново не включва Програма за реализация.

По отношението на дейностите по наблюдение на ОПР, екипът изготвил междинната оценка може да даде много добра оценка, тъй като всички изискуеми по Закон доклади са изготвени - 3 бр. годишни доклади за наблюдение на ОПР. Те, обаче, не отговарят в пълна степен на структурата и съдържанието, посочени в чл. 91, ал. 8 от ППЗРР, а именно:

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие трябва да съдържа информация за:

1. общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;

2. постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;

3. действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:

а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;

б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;

в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;

г) (доп. - ДВ, бр. 50 от 2016 г.) мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;

д) мерките за прилагане принципа на партньорство;

е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година;

4. (нова - ДВ, бр. 50 от 2016 г.) изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 50 от 2016 г.) заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Докладите на Община Попово не включват част трета - действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.: а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни; б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми; в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие; г) (доп. - ДВ, бр. 50 от 2016 г.) мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени; д) мерките

за прилагане принципа на партньорство; е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година.

Следва да се има предвид, че от 2016 г. има изменения на структурата на Годишния доклад, залегнали в ППЗРР и е необходимо тези промени да се вземат предвид при изготвянето на годишните доклади, като се включат и мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени и изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие.

3. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020

През първите три години от периода на изпълнение на ОПР се наблюдават следните проблеми, които пряко и/или косвено са оказали влияние върху изпълнението на плана:

- Забавяне в одобрението на оперативните програми за програмния период 2014-2020 г. и фактът, че единствената одобрена програма до края на 2014 г. е ОП „Развитие на човешките ресурси“, което не позволява на Община Попово да усвоява през 2014 г. финансови ресурси по структурните и кохезионни фондове. В края на месец февруари 2015 г. са одобрени от ЕК ОП „Добро управление“ и ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, а по-късно и ОП „Иновации и конкурентоспособност“, ОП „Региони в растеж“ и ОП „Околна среда“. В тази връзка 2014-а година е нулева от гледна точка на плащания от еврофондовете в повечето държави-членки;
- Невъзможност за своевременно обявяване на процедури за възлагане на обществени поръчки за избор на консултанти и проектантите за изработване на инвестиционни проекти, поради липса на официална информация /Заповед на управляващия орган на съответната програма/ за обхвата на допустимите за финансиране дейности и допустимия брой проекти;
- Промяна на нормативната уредба непосредствено и/или в периода на прием на проекти за кандидатстване;
- Липса на механизъм за набиране на актуална статистическа информация за всички области на социално-икономическия живот на територията на общината. Анализите

се извършват на база налична информация за предходната година, предоставена от НСИ;

- Липса на механизъм за набиране на информация за реализираните проекти на стопанските субекти чрез информация, предоставена от съответните регионални структури;
- Малко на брой активно действащи НПО;
- Липса на възможност за финансиране за реконструкция/обновяване на здравни/лечебни заведения;
- Приемане на нормативни актове, задължаващи общините да извършват дейности, без да е предвидено ресурсно обезпечение;

Мерките за преодоляване на възникналите проблеми в процеса на прилагане на ОПР са свързани с привличане на външни експерти под формата на консултанти и експерти.

4. Предприети мерки за осигуряване на информация, публичност и партньорство на ОПР на община Попово

Основен принцип за провеждане на държавната политика за регионално развитие е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на процесите на планиране, програмиране, финансиране, наблюдение и оценка.

Резултатите от прилагане на принципа на информираност и публичност на ОПР на община Попово за периода 2014–2020 г. и на съпътстващите го документи са представени в обобщение.

Общинският план за развитие за периода 2014-2020 г. е разработен на базата на взаимодействие и поддържане на активна комуникация между общинските служители, държавните структури, бизнеса, културните институции, неправителствения сектор, образователните институции и др. Създадените контакти и комуникация, формирани по време на разработването на ОПР са запазени и всички идеи, вградени в обсъжданията са включени в ОПР.

Основен източник за **информираност на обществото по отношение на изпълнението на Общинския план за развитие, публичност и прозрачност, е официалната уебстраница на Община Попово - <http://www.popovo.bg/bg/>**, в която се публикуват регулярно документи за публично обсъждане и приетите местни нормативни актове, стратегии и планове. На нея се публикува и информация за изпълняваните и реализираните проекти, както и за документите, резултат от тяхното изпълнение.

В процеса на изпълнение на проектите, в зависимост от изискванията на финансиращата програма, се провеждат задължителни мерки за информация и публичност като пресконференции, разпространение на рекламни материали, поставяне на билбордове, табели, отразяване на събития в местните и регионални медии и други.

Информация по отношение изпълнението на мерките и дейностите залегнали в ОПР, обществеността получава и от публикациите в местните електронни и печатни издания от организирани пресконференции във връзка с подписване на договори за финансиране на проекти на Община Попово. В електронните и печатни медии системно се отразява процеса на реализация на проектите. Информация се публикува и на официалния сайт на Общината. Всеки един от одобрените за финансиране проекти е разработен на базата на предвидените в Общинския план приоритети, което е задължително условие на самите Оперативни програми.

В раздел на уебстраницата на общината за Общинския план за развитие 2014-2020 (<http://www.popovo.bg/bg/obstina/dokumenti-menu/planove-menu.html>) е необходимо да се публикува и цялата информация за ОПР в т.ч., годишни доклади.

В заключение на горепосоченото може да се даде много добра оценка за дейностите по информация и публичност на ОПР, които Община Попово изпълнява.

Община Попово е участвала в изготвянето на партньорски проекти, главно с Агенция за социално подпомагане.

През периода 2014-2016 година прилагането на принципите за партньорство се изразяват и в участието на Община Попово в международен проект „Обща Европейска Памет за Миналото“, финансиран от Европейския съюз по програмата „Европа за гражданите“.

В обобщение, можем да кажем, че принципите на информираност, публичност и партньорство са прилагани успешно на всеки етап от разработването, изпълнението, наблюдението и оценката на Общинския план за развитие.

5. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Попово

За постигане съответствие на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината, мерките, които се предприемат, са:

- провеждане на коригиращи действия, на базата на предложения от заинтересованите страни;
- разглеждане на предложения от заинтересованите страни в постоянните комисии на Общинския съвет и внасяне на предложения за решения от ОбС;
- актуализиране на приетите от Общинския съвет – Попово наредби, стратегии, концепции, програми, планове и др. в съответствие с целите и мерките, предвидени в ОПР.

В процеса на разработване на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие, както и на самия ОПР са проведени множество информационни срещи и разговори за идентифициране потребностите на частния сектор, публичния сектор и неправителствените организации на територията на община Попово.

Необходимо е и по отношение на секторните политики да се прилага също механизъм за съгласуване, мониторинг, контрол и отчитане на резултатите от изпълнението им, като тези резултати намират отражение и при годишното отчитане на изпълнението на ОПР за останалия срок от действието му.

Плановата осигуреност е основен фактор за развитие на местна политика. Областите на политика, за чието реализиране отговаря институцията – българска община, в частност Община Попово, са дефинирани в ЗМСМА, чл. 17, т. 1., където законодателят определя правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение в сферата на:

- Общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
- Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
- Образованието;
- Здравеопазването;
- Културата;
- Благоустрояването и комуналните дейности;
- Социалните услуги;
- Опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
- Поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
- Развитието на спорта, отдиха и туризма;
- Защитата при бедствия.

Изпълнението и приложението на основните области на политиките, които са от компетентността на община Попово е обезпечено с приети и действащи стратегически документи, основните от които са Общинският план за развитие на община Попово за периода 2014–2020 г. и Програмата за управление на общината за периода 2015–2019 г, в чийто обхват са включени всички политики.

6. Резултати от извършени оценки за периода 2014-2016 г.

В периода 2014-2016 г. не е извършена **предварителна оценка** на Общинския план за развитие на Община Попово 2014-2020 г. и по този начин не е спазен ЗРР. Документът се изготвя при самото разработване на ОПР и е необходимо да включва преглед и прогнозна оценка на въздействието на заложените ключови проекти в ОПР на Община Попово за периода 2014-2020 г. върху процесите на социално-икономическо развитие на общината, както и Екологична оценка - оценка на съответствието със стратегията за опазване на околната среда и критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.

Настоящата Междинна оценка е първа за периода 2014-2020 година.

IV. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СЪОТВЕТНИЯ ДОКУМЕНТ

Общинският план за развитие на община Попово 2014–2020 г. е основополагащ документ за провеждане на регионална политика на местно ниво. Чрез разработването му е създадена стратегия за развитието на района, която остава актуална и към днешна дата и са обективирани действията на местната изпълнителна власт. Създадени са условия за планирани и целенасочени действия, с които да се подобри жизнения стандарт на живеещите в общината.

Общата оценка е много добра, като се забелязват положителни промени в социално-икономическия живот и по отношение на опазването на околната среда.

При изготвянето на Общинския план за развитие на община Попово са заложили индикатори, като за тях има предвидени целеви стойности, както и източници на информация, което спомогна оценяването на изпълнението на плана и това в каква степен заложените цели/приоритети са постигнати от гледна точка на поставената цел.

При изпълнението на Общинския план за развитие на община Попово за 2014–2020 г. се наблюдават различни тенденции в постигането на приоритетите и целите във финансово измерение. Освен финансовото изпълнение на Индикативна финансова таблица не бе направена съпоставка на техническото изпълнение от гледна точка на планирани и реализирани проекти от Програмата за реализация, тъй като такава не е изготвяна в ОПР и съответно не бе възможно да се оцени този тип изпълнение. **Необходимо е да се изготви такава програма, тъй като тя е регламентирана от закона и е изключително важна, защото придава конкретика на плана.**

Планираните средства за реализиране на ОПР Попово 2014-2020 г. възлизат на **40 164 хил. лв.**, което се оказва подценен бюджет в рамките на възможностите за финансиране на проекти и дейности. Договореният бюджет, в т.ч. изпълненият до края на 2016 г. е равен на **58 105 хил лв.** или съотношението на общото изпълнение спрямо планираното е **145%** и се оценява като отлично и много над очакванията с оглед на преминалите 3/7 от периода на изпълнение и прогнозата за **338%** финансово изпълнение на ОПР през 2020 г.

Най-силно подценен се оказва финансовият ресурс по Приоритет 1. Развитие на местна икономика на основата на иновациите и подобрена енергийната ефективност, насърчаване на публично-частното партньорство и подобряване на инвестиционната активност, по който се финансират проекти за бизнеса по оперативните програми за конкурентоспособност за двата програмни периода до 2013-та и до 2020-та година.

Единствено финансовото изпълнение на **Приоритет 2. Модернизирана инфраструктура и равен достъп до услуги с високо качество** е в рамките на планираното. Единствено финансовото изпълнение на **Приоритет 4. Съхраняване и развитие на природното, културното многообразие и самобитност, укрепване на местната идентичност** е под очакванията, а всички останали приоритети бележат финансово изпълнение много над планираното.

По всички приоритети е регистриран напредък, който в голяма степен е повлиян от цялостното икономическо развитие в страната и общината за периода 2014-2016 г. и от проектната активност на Община Попово и бизнеса в общината, които са успели да договорят и изпълнят значителен брой проекти.

Като цяло могат да се направят следните изводи за изпълнението на ОПР на община Попово за периода 2014–2016 г.:

- *привлечен е значителен външен финансов ресурс, различен от Общинския бюджет в рамките на реализираните инвестиции;*
- *към 31.12.2016 г. са изпълнени/в процес на изпълнение основополагащи за развитието на община Попово проекти;*
- *значителен дял на финансово изпълнение се дължи предимно на голямата проектна активност на Община Попово и местните предприятия при използването на Оперативните програми за двата периода 2007-2013 г. и 2014-2020 г.*

По-общи въздействия на изпълнените проекти и дейности са следните:

- *подобро е качеството на социалните услуги и разширена тяхната гама;*
- *извършени са дейности за подобряване на енергийната ефективност на обществените и жилищни сгради.*

Общинската администрация е създавала *много добра организация за изпълнение и отчитане на финансираните проекти, както и на останалите изпълнявани дейности.*

Препоръките за подобряване на резултатите от изпълнението и наблюдението на ОПР на Община Попово са:

- *Активно привличане на бизнеса, неправителствения сектор, социалните партньори и ядрата на науката като необходимо условие за реализация на заложените мерки и проекти, и подобряване на резултатите от наблюдението;*

- Концентрация на идеи, компетенции, мотивация и финансови средства за генериране на по-ефективни и ефикасни решения за постигане на резултатите;
- Създаване и установяване на ясни и прости правила и делегиране на конкретни отговорности - основа на създаването на работещ механизъм за координация.

Оценителският екип има препоръки за подобряване на мерките, свързани с наблюдението на ОПР и осигуряване на информация, публичност и партньорство относно реализацията на ОПР. По отношение на наблюдението на ОПР следва да се направят промени в съдържанието на годишните доклади на ОПР с оглед спазването на нормативната уредба и в частност с приетите промени от 2016 г. По отношение на публичността следва тези доклади и всички оценки на ОПР да се публикуват и на уебстраницата на администрацията в раздела, посветен на това.

В ОПР за периода 2014–2020 г. всички дефинирани приоритети и цели са съгласувани с европейските, националните и регионалните стратегически документи, поради което оценителят няма конкретни препоръки относно подобряване на външната съгласуваност на документа.

Основни препоръки по отношение актуализация на плана са:

- изготвяне на Програма за реализация към плана;
- добавяне на мярка свързана с борбата за изменение на климата;
- прецизиране на матрицата на индикаторите за наблюдение и оценка в зависимост от изготвената Програма за реализация, ако е необходимо.

С оглед на изведената междинна оценка, анализа на тенденциите на статистическите показатели, изграденият капацитет за разработване и управление на проекти, **оценителят дава положителна прогноза относно местното развитие на община Попово и прогноза за високо изпълнение на ОПР на община Попово за периода 2014–2020 г.**